

[J. O. Krag.]

Jeg tror, at dansk industris bedste udviklingschance ligger i et aktivt og bevidst nordisk samarbejde.

Den radikale ordfører sagde noget andet, der er lige så afgørende. Han slog fast, at en markedsløsning, der genskabte handelskrankerne mellem de nordiske lande, ikke er acceptabel. Dertil er de nordiske lande økonomisk for stærkt integrerede. Det, hr. Niels Helveg Petersen her siger, er jo rigtigt. Vi skal ikke på ny have en toldmur mellem Danmark og Sverige. Vi skal ikke skabe nye handelsskranker over for dansk industris største kunde. Derfor må jeg vende mig mod de udtalelser, hr. Henry Christensen fremsatte. Han sagde:

„Vort mål“ — altså venstres mål — „er en så omfattende nordisk integration som led i en fælles europæisk markedsløsning som muligt.“

Hvad er fortolkningen af det? Fortolkningen af det må være, at man først vil Norden, når det kan blive et led i en europæisk løsning. Med andre ord: den nordiske løsning skal udskydes, mens vi venter på den europæiske. Jeg må sige, at det er socialdemokratiets opfattelse, at man skal gøre noget andet: i en situation, hvor det er ganske usikkert, hvornår den europæiske løsning kommer, hvor mulighederne for den europæiske løsning synes stærkt vigende, skal vi nytte tiden til at lade den nordiske løsning gå forud for den europæiske, søge at realisere den, mens tid er, og derved styrke vore kræfter til den europæiske forhandling, der engang må komme. Enten tager vi denne chance nu, udnytter den efter bedste evne, eller vi lader den falde ned i fryseboksen, mens vi venter på, at, skal vi sige domkirkeklokkerne fra Bruxelles skal kalde et splittet Norden til en forhandling i en situation, hvor vi hver for sig står svagt, i en situation, hvor de nordiske lande måske står i en ydmygende stilling, fordi det stadig ikke kan udelukkes, at man i fællesmarkedet har planer om at forhandle med England, før man forhandler med os. I mellemtiden vil det nordiske være gået tabt.

Jeg må oprigtig talt sige, at jeg ikke syntes, at økonomiminister Nyboe Andersen med sit indlæg her i dag hidrog til at skabe klarhed. Jeg synes snarere, han forøgede uklarheden. Han ønskede at understrege, at

man måske nok kunne forhandle nordisk, men ikrafttræden, sagde økonomiministeren, bør koordineres med de europæiske forhandlingsmuligheder. Ja men vil det virkelig sige, at man forestiller sig, at man kan få Norge, Sverige og Finland til at indgå i forpligtende forhandlinger, mens Danmark så siger: ja, det er meget godt, men ikrafttræden af dette her skal vente til et eller andet uforudseligt tidspunkt, måske langt ude i fremtiden, når det europæiske er afklaret. Det er jo at lave resultatet af de nordiske forhandlinger om til en væksel, om ikke på evigheden, så i hvert fald på den europæiske salighed, og den kan altså ligge meget langt ude i fremtiden. Jeg tror ikke et øjeblik på, at de andre nordiske lande, heller ikke Sverige, vil acceptere nordiske forhandlinger på så svævende vilkår. Der er altså her tale om nordiske synspunkter, der ikke lader sig forene.

Jeg er en stor beundrer af statsministerens behændige talekunst; jeg kunne ønske, at jeg i den retning havde nogle af hans store evner — og jeg vil være meget elskværdig og sige: at jeg også i den retning havde nogle af hans meget store evner. Men selv den mest behændige talekunst kan ikke dække over, at der midt ned gennem regeringspartierne går en sprække, og dette er hele Norden opmærksom på. Se, det kunne fremkalde en frygt for, at regeringen Baunsgaard i virkeligheden i nordisk henseende forhandler på skrømt, en frygt for, at man er ved at lægge brikkerne sådan til rette og stille betingelserne sådan op, at forhandlingerne mislykkes, så Danmark kan bakke ud af dem og give de andre skylden og sige: det var altså jer, der ikke ville dit og dat, der ikke imødekom vore landbrugsønsker osv. Det ville selvfølgelig være en meget alvorlig anklage at rette mod specielt den radikale statsminister, en meget alvorlig anklage. Hvorfor kan man tænke sig noget sådant? Fordi den sprække eksisterer mellem regeringspartierne, og statsministeren kan risikere, at vellykkede nordiske forhandlinger ikke vil kunne accepteres af partiet venstre, og dermed er regeringssamarbejdet revnet. Jeg kan altså forsikre folketinget om, at denne frygt eksisterer i de nordiske hovedstæder. Man er vel for høflig til at sige det åbent, men den eksisterer. Hvorfor har statsministeren så travlt med at understrege, at Danmark ikke behøver at foretage